

Kurjalanrannan kyläsuunnitelma 2005

Kurjalan kylätoimikunta
Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry

KURJALANRANNAN KYLÄSUUNNITELMA

<u>1. Lukijalle</u>	2
<u>2. Kylän sijainti ja historia</u>	3
<u>2.1 Sijainti</u>	3
<u>2.2 Historia</u>	3
<u>3. Kylän nykytila</u>	6
<u>3.1 Väestö ja asuminen</u>	6
<u>3.2 Elinkeinot ja kylän yritykset</u>	7
<u>3.3 Palvelut</u>	7
<u>3.4 Järjestöt ja yhdistykset</u>	7
<u>3.5 Vapaa-ajan toiminta ja harrastusmahdollisuudet</u>	9
<u>3.6 Nelikenttä - kylän vahvuudet, heikkoudet,</u> <u>mahdollisuudet ja uhat</u>	10
<u>4. Kehittämistavoitteet</u>	11
<u>5. Toimenpiteet ja toteuttaminen</u>	11
<u>6. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys</u>	12

1. Lukijalle

Sinulla on käsissäsi Kurjalan kyläsuunnitelma. Kyläsuunnitelma on kyläläisten yhteinen näkemys ja tahdonilmaus oman kylän kehittämisestä. Kyläsuunnitelma luo suuntaviivat kylän tulevalle toiminnalle ja toimii kylän ”käsikirjana” uusille ja vanhoille asukkaille, kesäasukkaille, kunnan päättäjille sekä muille yhteistyötahoille.

Kyläsuunnitelma perustuu kyläläisten ajatuksiin, tarpeisiin ja toiveisiin. Kyläsuunnitelman sisältö on syntynyt pääasiassa kyläkyselyn ja kolmen kyläkokouksen sekä Kurjalan kylätoimikunnan keräämän materiaalin pohjalta.

Kyläsuunnitelman tekeminen aloitettiin lokakuun alussa 2004 jakamalla kyläkysely alueen kaikkiin talouksiin. Kyläkyselyn tulokset purettiin 15.11.2004 Kurjalanrannan koululla järjestetyssä kyläkokouksessa. Samassa tilaisuudessa suunniteltiin Kurjalan kylän tulevaisuutta ja asetettiin kylän kehittämistavoitteet. Toimenpide-ehdotukset, joilla asetettuihin tavoitteisiin päästään, määritettiin Kurjalanrannan koululla 10.1.2005.

Kyläsuunnitelman kyläkokouksiin osallistui yhteensä 19 kyläläistä ja kyläkyselyihin vastasi 20 taloutta. Kurjalanrannan kylätoimikunta on kerännyt taustatiedot ja koonnut tämän kyläsuunnitelman. Kyläsuunnitelman laatimista on ohjannut Kaisa Törmänen Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry:n rahoittamasta Kyläpuhuri-hankkeesta.

Kyläsuunnitelma on kyläläisten oma, erinomainen keino vaikuttaa siihen, että oma kylä säilyy hyvänä ja viihtyisänä paikkana asua ja elää!

Vuonna 2003 Kurjalan kylätoimikunta järjesti rantakalailan kyläläisille ja kesäasukkaille. Kuvassa Risto Kauhanen. Kuva: Riitta Räisänen.

2. Kylän sijainti ja historia

2.1 Sijainti

Kurjalan kylä sijaitsee Leppävirran kunnassa, Soisalon saarella, noin 25 km Leppävirran kirkonkylältä itä-koilliseen. Kurjalan kylään katsotaan kuuluvaksi Kurjalanmäellä sijaitsevan kyläkeskuksen lisäksi Kolkonmäen, Pippurinmäen, Koistinmäen, Hirvolanniemen, Haalanmäen, Kolarinpellon ja Kolarinsaaren alueet (Perinnepiiri: Kurjalanranta – kylä Suvasveden kainalossa. Pieksämäki 1995).

Kurjalan kylästä on matkaa Varkauteen noin 50 ja Kuopioon noin 65 kilometriä. Pinta-alaltaan Kurjalan kylä on noin 60 neliökilometriä, josta noin viidesosa on vesistöä. Kylän itäosa rajoittuu noin 20 kilometrin matkalta Suvasveteen pohjois-eteläsuunnassa. Kurjalan kylä rajoittuu pohjoisessa Puponmäen, lännessä Särkijärven ja Mustinmäen, etelässä Soinilansalmen ja idässä Haapamäen ja Näätäntaan kyliin.

Heinäjoki kesällä 2004. Kuva: Juha Pelkonen.

2.2 Historia

Asutuksen historiaa

Kylän halki kulkee pitäjän vanhin tie: Leppävirta-Mäntymäki-Kurjalanranta-Hirvolanlahti. Maaherra määräsi vuonna 1864 kuusi kyynärää leveän kylätien rakennettavaksi kirkonkylästä Kurjalan kautta Hirvolanlahteen. Tien rakentaminen aloitettiin senaatin vahvistettua päätöksen kaksi vuotta myöhemmin ja se valmistui 1870-luvun alussa (Rinta-Tassi, O. Leppävirran kirja. Pieksämäki 1967). Nykyisin tie jatkuu Kurjalasta Horsmalahteen ja Puponmäen kautta Tuppurinmäkeen.

Näköalat Kurjalan mäkisiltä mailta ovat kauneudestaan kuulut. Siksi ihmetyttääkin kylän nimi. Perimätiedon mukaan kylän entinen nimi on Iloranta. Kertomus Ilorannan hävityksestä ja

nimen muuttamisesta on seuraava – kertomus on merkitty kirkkoherra David Alopaeuksen toimesta pitäjänkertomukseen vuonna 1761:

” Täällä kuuluu olleen korkealla ja laajalla Kurjalanrannan mäellä varsin suuri kylä, jota on surkeasti koeteltu. Tultuaan kesäaikaan Karjalanrajan yli tähän pitäjään ja ohitettuaan sen ensimmäiset kylät Juurikkasalmen (Jurickasallmi) ja Varistaipaleen (Waristaipall) olivat venäläiset soutaneet arviolta kaksi ruotsin peninkulmaa Kuopioon päin suurta Purasvettä (Puraswesi) Lusikkaniemeen (Lusikaniemi). Ehdittyään lotjillaan eli veneillään hiukan edemmäksi tästä niemestä, he olivat havainneet tästä niemestä peninkulman päässä olevassa Kurjalanrannan kylässä odottamattomat sankan savun, mistä he arvelivat siellä olevan ruotsalaisten leirin tavanomaisine tulineen. Sen jälkeen he olivat heti kääntyneet pakosalle; mutta samassa tavoittaneet vanhan kalastajan, joka ei ollut kyennyt pakenemaan heitä. Tämän he olivat ottaneet kiinni ja alkaneet kidutuksin pahoinpidellä pakottaen tunnustamaan totuuden: että savu tulikin suuren kylän karjatarhasta. Niinpä venäläiset seuraavana yönä menivät usein mainittuun kylään ja löivät hengiltä työstä väsyneitä, uupuneita, sikeässä unessa turvallisina nukkuvia nuoria ja vanhoja, miehiä ja naisia, sekä tuhosivat ja hävittivät koko kylän, josta surkea kirku ja huuto kuului eri puolille lähistöön. Niinpä tätä kylää nykyään kutsutaan Kurjalanrannaksi, se on kurjien ja surkeiden ranta, sillä tämä kylä ei sijaitse etäällä Suvasveden (Suwaswesi) rannasta, ja venäläiset kuuluvat itse antaneen tälle hävitetylle kylälle tuon nimen.”

Missään tunnetuissa asiakirjoissa Kurjalan kylän nimi ei ole ollut Iloranta. Vanhimmassa tunnetussa asiakirjassa, vuodelta 1557 olevassa papinveroluettelossa, nimi on Kurjalanmäki. Vuoden 1561 maakirjassa Saamaisten neljänneskunnassa mainitaan Kurjalan mäki ja Halanmäki Kurjalan mäen alla. Vuodesta 1625 kylän nimenä on ollut Kurjalanranta Leppävirran kymmenyskunnassa.

Kurjalanrannan seuduilla oli ilmeisesti jo uuden ajan alussa vankkaa asutusta, mutta vuonna 1548 rajantakaiset hävittivät kylän. Vuoden 1557 tienoilla Olli Tirronen pystytti talon Kurjalanmäelle paikkaan, joka ehkä ennen oli ollut jonkun Karvosen omistuksessa. Kurjalanmäen eteläpuolella oli Klemetti Soinisen talo. Kurjalanmäen pohjoispuolella Suvasveden länsirannalla oli muutamia taloja: Pippurinmäellä asui Pippurisia ja Halssisia. Vuonna 1664, jolloin Leppävirran useimmat pääkylät olivat jo muodostuneet, Kurjalanrannan kylässä oli 12 taloa.

Leppävirran ensimmäisen kirkonkirjan mukaan Kurjalassa asui vuonna 1699 seuraavia sukuja: Tirronen, Hartikainen, Airaksinen, Heinonen, Ylönen, Tuppurainen, Lintunen, Latva, Keronen, Liukko, Kinnunen, Soininen, Turunen, Suhonen, Kurjanen, Parkkonen, Parviainen, Huovinen, Kasanen, Karppinen, Kosonen ja Pekkonen. Näistä kurjalanrantalaisista sukunimistä Kurjalassa ovat ainakin vielä nimet: Huovinen, Parkkonen, Parviainen, Kinnunen, Soininen ja Pekkonen.

Isojako Kurjalassa: Isojaon tarkoituksena oli saada talon tilukset yhtenäisiksi lohkoiksi. Talon tiluksia kun saattoi olla kovasti erillään, pitkienkin matkojen päässä toisistaan. Isojako suoritettiin Kurjalanrannalla ja lähialueilla vuosina 1790-1806.

Kurjalanrannan alkuperäiset tilat ennen isojaon aikaa vuonna 1790 ja alkuperäisistä tiloista muodostetut tilat:

numero	alkuperäinen tila	uudet tilat
1.	Haalanmäki	Alatalo, Kasala, Ylätalo
2.	Nissilä	Nissilä
3.	Soinila	Kopola, Iivari, Mikkola
4.	Lautas	Lautais, Kolehmala, Kopola
5.	Kolarinpelto	Räisälä, Parviala, Kolari, Olkkola, Sikala
9.	Tirrola	Alatalo, Ylätalo, Tirrola, Tirkkola
10.	Immola	Immola

(Perinnepiiri: Kurjalanranta – kylä Suvasveden kainalossa. Pieksämäki 1995)

Kurjalanrannan asukasluku kehittyi siten, että vuonna 1850 asukkaita oli 480, vuonna 1905 asukkaita oli 621 ja vuonna 1965 asukkaita oli 495.

Elinkeinojen historiaa

Alkuaan Kurjalankin pellot ovat saaneet alkunsa kaskiviljelyn kautta. Metsä kaadettiin sopiviksi katsotuilta rannoilta ja mäkimailta. Rasi poltettiin myöhemmin ja tuhkaan kylvettiin vilja, useimmiten ruis. Kaskiviljely oli täällä käytössä 1500-luvulta aina 1870-luvulle saakka. Aika ajoin virkavalta yritti kieltää kaskeamisen, mutta kieltoa ei toteltu niin kauan kuin kaskimaita oli saatavilla. Varsinaisia peltoja syntyi hitaasti; varsinkin mäkimaat olivat kivisiä ja siten hankalia raivattavia. Maatilkukset olivat lukuisissa hajallaan olevissa palasissa. Lannoitus ja kylvömäärät olivat pieniä. Katovuosia oli paljon, milloin poudan, hallan, milloin liiallisen märkyyden tai kasvitautien vuoksi. Valtiovalta patistelikin viljelijöitä pellonraivaukseen ja soiden kuivatukseen.

Kurjalanrannan kylän kehitys kytkeytyy vuonna 1885 perustettuun kouluun. Kouluun saatiin valistuneet ja pätevät opettajat, jotka toimivat tarmokkaasti koko kylän hyväksi. Kylän aikuisetkin ihmiset halusivat opiskella uusien opettajien avustuksella: opiskeltiin kirjoitusta, laskentaa ja laulua. Opettajat olivat opastamassa kyläläisiä myös järkipäiseen maanviljelykseen ja karjanhoitoon. Esimerkiksi kylvöheinän, omenapuun, keittiökasvien ja koristekasvien viljelyn kyläläiset näkivät ensimmäisen kerran koulullaan. Opettajien myötävaikutus oli suuri myös perustettaessa osuuskassaa, postiasemaa, maamiesseuraa ja marttayhdistystä.

Horsmalahden vaikutus Kurjalanrannan kehitykseen on ollut suuri. Horsmalahden omalaatuisten teollisuusyhdyskunnan perustaja oli 1800-luvun loppupuolella ja 1900-luvun alkupuolella toiminut ennakkoluuloton yrittäjä Matti Savolainen. Savolainen aloitti työskentelyn vieraan palveluksessa; hän hankki kokemusta mm. ostamalla tavaraa Pietarista ja myymällä sinne voita. Vuonna 1875 hän perusti osakkaiden kanssa vähittäis- ja tukkukauppaa hoitavan liikkeen, joka sai nimekseen Savolainen & C:o. Vuonna 1880 Matti Savolainen osti toisilta osakkailta koko toiminimen ja ryhtyi laajentamaan liikettä. Vuonna 1883 Matti Savolainen osti sukulaisiltaan Horsmalahden tilan ja pyrki keskittämään sinne toimintansa. Savolainen perusti yhdessä insinööri Albert Krankin kanssa vuonna 1886 Horsmalahteen pajuparkkimyllyn. Myllyn raaka-aineeksi ryhdyttiin ostamaan suuria määriä pajunkuorta. Seudun väestöä kehoitettiin tuomaan pajua myyntiin ja ohjattiin raaka-aineen oikeaan käsittelyyn. Liikkeen ollessa suurimmillaan käsiteltiin Horsmalahden myllyssä vuosittain yli kaksi miljoonaa kiloa pajunkuorta. Jauhettua pajulle hankittiin ostajia Pietarista ja esim. Raumalta. Jauhettua pajua nahkurit

käyttivät nahkojen parkitsemisessa. Tämän seurauksena ennen lähes arvottomat pajunkuoren hinta kohosi ja seutukunnan väki sai työtä ja ansioita.

Savolainen perusti Horsmalahteen useita tehdaslaitoksia: ,luujauho- ja liimatehtaot sekä höyrysaahan, joihin raaka-aineet saatiin lähiseudulta. Sitten ryhdyttiin valmistamaan tervaa, tärpättä ja pikiöljyä. Jauhomylly oli rakennettu vuonna 1885 ja sitä paranneltiin niin, että siinä voitiin jauhaa noin puoli miljoonaa kiloa viljaa vuodessa. Myös konepajatoimintaa ja laivanrakennusta harjoitettiin. Kaikkien tehdaslaitosten voimana oli höyry. Horsmalahti kehittyi vuosien kuluessa melkoiseksi teollisuuspaikaksi, jonka laitoksissa työskenteli kahta vuoroa tehden 30-40 henkeä ja lisäksi erilaisia apulaisia. Öljylamppujen lisääntyessä tuli paloöljystä eli petrolista tärkeä kauppatavara Savolainen rakennutti vuonna 1890 Likolahteen ison säiliön välivarastoksi. Tultuaan isännäksi Horsmalahteen Savolainen ryhtyi parantamaan viljelyksiä: hankittiin uusia maanviljelyskoneita ja laitteita ja käytettiin hyväksi muualta saatuja kokemuksia. Karjan jalostamiseksi tehtiin suunnitelmallista työtä ja voin valmistamiseksi rakennettiin höyrykäyttöinen meijeri, jossa naapureidenkin kermat muutettiin voiksi.

Kurjalan kylällä on toiminut monenlaisia ammatinharjoittajia. Kylällä on ollut muun muassa kalastajia, teurastajia, seppiä, ompelijoita, tinureita, suutareita, veneentekijöitä, hierojia ja kuppareita.

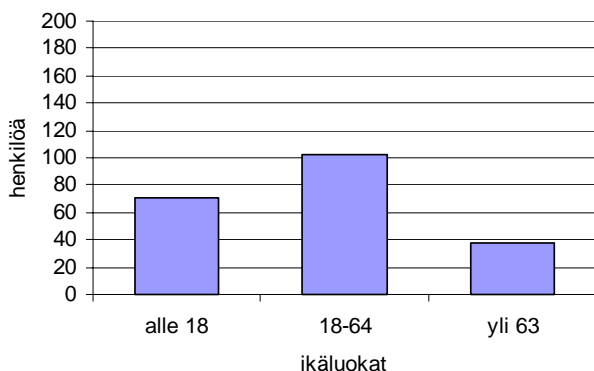
3. Kylän nykytila

3.1 Väestö ja asuminen

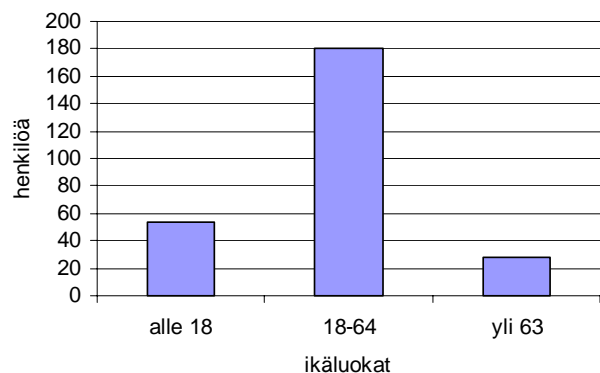
Kurjalan kylässä asuu vakituisesti 212 asukasta ja asuntoja on 68 kappaletta. Asukkaista alle 18-vuotiaita on 71, työikäisiä 103 ja eläkeläisiä 38. Kesäisin Kurjalan väkimäärä tuplaantuu, sillä kylän alueella on yli 130 loma-asuntoa, joista suurimmassa osassa lomaillaan vain kevästä syksyyn.

Vertailun vuoksi tilanne Kurjalan kylässä joulukuussa 1979: Asukkaita oli 262 henkilöä, joista lapsia ja nuoria 54, työikäisiä 180 ja eläkeläisiä 28. Vakituksia asuntoja oli tuolloin 75 ja loma-asuntoja 32 kappaletta. (Tiedot kylätoimikunnan tekemästä liikenne raportista joulukuussa 1979).

Kurjalan asukkaiden ikäjakauma vuonna 2005

Kurjalan asukkaiden ikäjakauma vuonna 1979

Kurjalan kylän asukkaiden ikäjakauma vuosina 2005 ja 1979.

3.2 Elinkeinot ja kylän yritykset

Kurjalan kylän alueella on kolme marjatilaa, joista yksi on luomutila. Marjojen lisäksi tiloilla viljellään vaihtelevasti vihanneksia. Karjatiloja on Kurjalassa yksitoista, joista kolmella kasvatetaan vain lihakarjaa. Lisäksi viljanviljelytiloja on kolme.

Kylällä on useita koneurakoitsijoita. Metsäkoneyrityksiä on yksi ja likakaivojen tyhjennyksiä yksi ja lisäksi maatilayritykset antavat puinti- ja paalauspalveluja jne. Sähkönkäyttö- ja auto-maatioasiantuntijapalveluja ja koulutusta antava yritys palvelee lähinnä suurteollisuutta. Rakennusurakointiyritys työllistää viisi kyläläistä. Maatilamatkailua ja mökkivuokrausta harjoittaa yksi perhe. Lisäksi kylällä on oma taksiyritys.

Kylän väestöstä kodin ulkopuolella käy töissä noin 40 henkilöä, pääasiassa Leppävirralla, Sor-sakoskella, Kuopiossa ja jopa kauempanakin.

3.3 Palvelut

Kurjalan kylällä on koulu, Kurjalanrannan ala-aste, jossa oppilaita on noin 40, opettajia 3 ja muuta henkilökuntaa 3. Yläaste on 25 kilometrin päässä Leppävirralla. Koulubussi Leppävirralle kulkee aamuin illoin. Kurjalanrannan ensimmäinen koulu rakennettiin vuosia 1884-1885. Nykyinen koulurakennus on järjestyksessä toinen; toiminta siinä aloitettiin joulukuussa 1966.

Kauppaa kylällä ei enää ole. Kurjalan Puoti lopetti toimintansa syksyllä 2000. Samoin posti-palvelut siirtyivät Konnuslahteen. Kylässä on kirjepostia välittävä postilaatikko ja postin kulku toimii postinkantajan välityksellä arkipäivisin. Viikonloppuisin sanomalehdet tuodaan kylällä oleviin lehtilaatikoihin.

Kylässä on yksi perhepäivähoitopaikka, jossa lapsia on hoidossa 4-6. Asiointiliikenne Leppävirralle toimii kaksi kertaa viikossa. Bussiliikennettä ei ole koulujen loma-aikoina.

3.4 Järjestöt ja yhdistykset

Kurjalan kylätoimikunta

Kurjalan kylätoimikunta aloitti toimintansa vuonna 1978. Kyläläisten mielestä kylän sisäiset asiat tuli laittaa kuntoon, ottaa yhteyttä kunnan viranomaisiin ja kysyä neuvoja kunnan viranhaltijoilta ja luottamushenkilöiltä. Yhteistyö kunnan viranomaisten välillä on koettu tarpeelliseksi ja tärkeäksi.

Lähes kolmikymmenvuotisen taipaleen aikana kylätoimikunnan ja kyläläisten aktiivisuudella on saatu aikaan paljonkin: On pidetty kylän siivous- ja risunraivaustalkoita, kunnostettu linja-auton odotuskatoksia, rakennettu kylän yhteinen grillikatos, rakennettu ja kunnostettu Hirvo-lanniemeen vene- ja pyykinpesulaituri, kunnostettu uimarantaa, rakennettu jäteöljynkeräys-paikka, kylän keskustaan on saatu nopeusrajoitukset ja katuvalot, kylän keskustaan on ideoitu kolmen rivitalon rakentaminen ja on rakennettu jääkiekkokaukalo. Kylätoimikunta osallistuu vuosittaiseen Soisalon hiihdon järjestelyihin ja talkoisiin. Kesäisin pyritään järjestämään lomalaisten ja kyläläisten yhteinen ranta-kalatapahtuma. Lisäksi kylän ilmettä ja viihtyisyyttä pyritään kehittää erilaisin tempauksin.

Kurjalanrannan metsästysseura ry

Kurjalanrannan metsästysseuran perustamiskokous pidettiin vuonna 1958 ja virallisesti seura rekisteröitiin 28.11.2959. Nytemmin mukaan toimintaan on tullut nuorempaa polvea, ja seurassa toimii aktiivinen joukko metsästyksen ja riistanhoidon harrastajia.

Metsästysseuran käytössä on noin 5800 hehtaarin alue hirvenmetsästykseseen ja noin 4500 hehtaarin alue pienriistan metsästykseseen. Uusi hirviliiteri valmistui vuonna 2001. Myös Kurjalanrannan koulun oppilaat ovat osallistuneet yhtenä syksynä hirvijahtiin.

Seuran puheenjohtajana on toiminut Raimo Kolari vuodesta 1986 alkaen. Seuran ensimmäiseksi puheenjohtajaksi vuonna 1958 valittiin Juho Torvinen. Puheenjohtajina ovat toimineet myös Olli Nissinen, Valde Torvinen ja Heikki Pelkonen.

Metsästäjiä koulutettiin lihankäsittelyyn Mikkolanpellon Tynnönmäelä vuonna 1985. Kuva: Risto Kauhanen.

Kurjalan maa- ja kotitalousseura ry

Kurjalan maa- ja kotitalousseura ry – aikaisemmin Kurjalan maamiesseuran perustamisvaiheista ei ole säilynyt pöytäkirjamerkintöjä. Tilikirjat ovat kuitenkin säilyneet vuodesta 1920 lähtien ja pöytäkirjatkin ovat tallella vuodesta 1929. Seuran rinnalla toimi naisosasto, ainakin vuodesta 1946 lähtien – aina vuoteen 1990 asti, jolloin maamiesseura ja naisosasto yhdistettiin ja uudeksi nimeksi tuli Kurjalan maa- ja kotitalousseura.

Maamiesseuran toiminta on alkuvuosina ollut todella vilkasta ja kiinnostavaa, jolloin tietojen saanti muuten oli puutteellista. Maatalousneuvoja ja konsulentit kävivät pitämässä kursseja ja neuvontapäiviä monista kiinnostavista asioista, esim. karjanhoidosta, kynnöstä, kasvienviljelystä, rikkaruohojen torjunnasta, kodinhoidosta ym. Maamiesseuralla oli jopa jalostuspässi vuonna 1947, kuitenkin heti seuraavana vuonna päätettiin myydä se kannattamattomana.

Maamiesseura osti kunnan maalla sijaitsevan viljamakasiinin 1946 ja kunnosti sen seurantaloksi. Talolla on pidetty ja pidetään edelleen teatteriesityksiä, iltamia tanssien kanssa, hirvi-peijaisia sekä kylän tapahtumia ja juhlia. Taloa vuokrataan ulkopuolisille juhlien ja kokouksien

pitopaikaksi. Seuralla on vuokrattava torjunta-aineruisku, kahvinkeitin, astiasto ja ruokailuvälineet. Maa- ja kotitalousseuran jäsenmäärän vähetessä teemme paljon yhteistyötä kylätoimikunnan kanssa kylän yhteisten asioiden hoidossa.

Maa- ja kotitalousseuran talo ja hirviliite-ri kesällä 2004. Kuva: Juha Pelkonen.

Maa- ja kotitalousseuran 75-vuotisjuhlissa tanhuttiin vuonna 1995. Kuva: Juha Pelkonen.

3.5 Vapaa-ajan toiminta ja harrastusmahdollisuudet

Kurjalan kyläläisillä on hyvät mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen, kalastukseen, sienestykseen ja marjastukseen. Mm. Hirvolanniemessä on veneille laituripaikkoja, joten Suvasvedelle pääsee kalastamaan. Soisalon hiihdon latu kulkee Kurjalan kautta, joten molemmin puolin hiihtoja ladut ovat usean viikon ajan kyläläisten käytettävissä. Kurjalanrannan koulun pihaan oleva jääkiekkokaukalo on kyläläisten käytettävissä.

3.6 Nelikenttä – kylän vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkat

Kurjalan kylän vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkat on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukon nelikenttä kuvaa kylän nykytilaa. Nelikenttään on koottu kyläläisten kyläkyselyssä esittämät asiat. Suluissa oleva luku kertoo, miten monta kertaa sama asia esiintyi kyläkyselyn vastauksissa.

Kyläsuunnitelma ja kylän kehittäminen perustuvat kylän vahvuuksien ja mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Heikkoudet ja uhkat pyritään poistamaan tai torjumaan.

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
- vahvuuksien varaan rakennetaan	- heikkoudet poistetaan
toimiva koulu (15) nuoria perheitä (12) kaunis luonto ja maisema (9) paljon maanviljelyä ja karjanhoitoa (7) katuvalot ja päällystetty tie (5) yritteliäisyys (4) jalkapallokenttä ja jääkiekkokaukalo (2) MKS-talo (2) uima- ja veneranta kansainvälisen Soisalo-hiihdon etappi seurakunnan päiväkerho metsästysseuran aktiivinen toiminta loma-asutus vuokra-asuntoja kylän historia asuttuna pysyminen	palvelujen puute (15) (kauppa, posti, pankki, linja-autovuorot) vaikea saada kyläläisiä yhteiseen toimintaan (4) liikenneyhteyksien heikkous (3) työpaikkojen puute (3) kylän jakautuminen kahtia (3) yksinäiset ihmiset (2) Kurjalasta eteenpäin huono tie (2) syrjäinen sijainti (2) juoruilu ja kateus (2) hajanaisuus valaistu pururata puuttuu kevyen liikenteen väylä puuttuu eläköityminen nuorison poismuutto järven puute peltojen metsittyminen oman esikoulun puuttuminen kylän keskus kaipaa siistimistä
MAHDOLLISUUDET	UHKAT
- mahdollisuudet hyödynnetään	- uhkat torjutaan
etätyö, laajakaista (4) matkailu, maatilamatkailu (4) yhteistyö loma-asukkaiden kanssa (3) puhdas maaseutu, puhdas luonto (3) lisää asukkaita (3) paluumuuttajat (2) teollistuminen, pienteollisuus (2) toimiva kyläkoulu (2) rauhallinen ja turvallinen elinympäristö (2) paljon komeita poikamiehiä kesämökkiläisistä ympärivuotisia asukkaita maamiesseuran hyödyntäminen, esim. lentopallopeleihin maatalous- ja marjaosaaminen työtä koneurakoitsijoille rakentaa tuulivoimala Vanhamäelle	väestökato, autioituminen ja ikääntyminen (17) koulun loppuminen (3) maatalouden heikkeneminen (3) peltojen metsittyminen, maiseman pusikoituminen (3) huumeet (2) tonttien ja asuntojen puute vanhoillisuus

4. Kehittämistavoitteet

Kurjalan kylän tulevaisuuden kehittämistavoitteet määriteltiin 15.11.2004 Kurjalanrannan ala-asteella järjestetyssä kaikille kyläläisille avoimessa kyläkokouksessa. Samassa tilaisuudessa keskusteltiin myös tavoitteiden toteuttamisesta. Kokouksessa oli paikalla 12 kyläläistä.

Kurjalan kehittämistavoitteet

- Suoramyyntipiste – kylän marjat, juurekset, leivontatuotteet, kirppis, jäätelöä, kahvia
- Maisemointi: pusikoiden siivous, roskien keruu
- Enemmän porukkaa yhteisiin talkoisiin ja ilonpitoon – kaikki mukaan ikään ja sukupuoleen katsomatta
- Vetäjiä nuorten harrastustoimintaan
- Ruoka- ja hoivapalveluja ikääntyneille
- Lomalaisten ja kyläläisten yhteistyö
- Kesäkioski
- Parturi-kampaamopalvelut, hieroja
- Yritystoiminnan mahdollisuuksien parantaminen
- Laiturin kunnostaminen
- Talviurheilualue Likomäelle

Tavoitteet vaativat toteutuakseen kyläläisten aktiivista osallistumista. Jokaisen kyläläisen pienikin panos on arvokas yhteisten asioiden toteuttamisessa!

5. Toimenpiteet ja toteuttaminen

Toimenpide-ehdotukset tähtäävät kehittämistavoitteiden toteuttamiseen. Tavoitteet ja toimenpiteet viimeisteltiin 10.1.2005 Kurjalanrannan ala-asteella pidetyssä kyläkokouksessa. Samassa tilaisuudessa määritettiin toimenpiteiden toteuttamisaikataulu kylän resurssien mukaan. Kokouksessa oli paikalla 16 kyläläistä. Yhteenvedo kyläsuunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä on kyläsuunnitelman lopussa.

Suoramyyntipiste/kesäkioski – marjat, juurekset, leivontatuotteet, kirppis, jäätelöä, kahvia
Järjestetään suoramyyntipiste/kesäkioski esimerkiksi MKS-talolle kesälauantaisin. Suoramyyntipiste on kyläläisille samalla sekä myynti- ja kauppapaikka että kohtaamispaikka. Alkuvaiheessa selvitetään kunnan terveystarkastajalta, mitä vaatimuksia suoramyyntipisteen/kesäkioskin järjestämiselle on ja kartoitetaan myytäviä tuotteita ja myyjiä.

Maisemointi: pusikoiden siivous

Kylän siisteys sekä kauniit ja hoidetut maisemat lisäävät kylän viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta. Kylällä jatketaan jo kymmenvuotista siivoustalukooperinnettä, jotta kylä säilyy siistinä ja viihtyisänä.

Enemmän porukkaa yhteisiin talkoisiin ja ilonpitoon – kaikki mukaan ikään ja sukupuoleen katsomatta

Järjestetään kaikille kyläläisille yhteistä, mukavaa toimintaa talviaikaan, esimerkiksi laskiaisrieha tai teatteriretki. Yhteisellä, mukavalla toiminnalla saadaan intoa ja uusia ihmisiä mukaan kylätoimintaan.

Vetäjiä harrastustoimintaan

Lisätään nuorten harrastusmahdollisuuksia kylällä järjestämällä etenkin nuoria kiinnostavaa harrastustoimintaa. Kysytään nuorilta, millaista toimintaa he kaipaavat, ja pyritään järjestämään sitä mahdollisuuksien mukaan.

Ruoka- ja hoivapalveluja ikääntyneille

Ruoka- ja hoivapalvelut parantavat iäkkäiden kyläläisten elämän laatua ja mahdollistavat omassa kodissa asumisen pidempään. Kyläyhdistys palkkaa pitkäaikaistyöttömän tarjoamaan ruoka- ja hoivapalveluita.

Lomalaisten ja kyläläisten yhteistyö

Kyläläisille ja lomalaisille järjestetty yhteinen tapaaminen, rantakalailta, lisää kyläläisten ja lomalaisten yhteistyötä.

Parturi-kampaamopalvelut, hieroja

Kylällä kaivataan omalla kylällä käyvää parturi-kampaajaa ja hierojaa.

Yritystoiminnan mahdollisuuksien parantaminen

Kannustetaan kyläläisiä käyttämään ja hyödyntämään oman kylän palveluita. Näin parannetaan yritysten elinvoimaisuutta. Kootaan kylän palveluista palveluluettelo ja perustetaan suoramyyntipiste.

Laiturin kunnostaminen

Viedään laiturin kunnostushanke loppuun.

Talviurheilualue Likomäelle

Rakennetaan hyppyrimäki ja valaistu latu Likomäelle.

6. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys

Kyläsuunnitelmaa muuttuu, kun aikaa kuluu ja kyläkin muuttuu. Kyläsuunnitelman ei ole tarkoitus olla vain kirjahyllyssä pölyttävä asiapaperi, vaan sen tehtävä on elää kylän mukana. Niinpä kyläsuunnitelmaa on tärkeää päivittää sitä mukaa, kun kyläsuunnitelman tavoitteet on toteutettu ja uusia ajatuksia kylän kehittämistä syntyy. Kyläsuunnitelma tarkastetaan vuosittain, esimerkiksi kyläyhdistyksen vuosikokouksessa. Tämän kyläsuunnitelman toimenpiteet ulottuvat muutaman vuoden päähän. Viimeistään sen jälkeen kun tavoitteet on toteutettu, on tarpeellista tarkastella kylän tilannetta uudelleen, pohtia yhdessä uusia kehittämistavoitteita ja niiden toteuttamiskeinoja.